

WERKPROGRAMMA 2022

Werkprogramma van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,
Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.vlaamseraadwvg.be - T +32 2 209 01 11 - E info@vlaamseraadwvg.be

Contactpersoon

Gunter Naets

gnaets@serv.be

Inhoud

1.	Inleiding	4
2.	Bevoegdheden van de Vlaamse Raad WVG	4
3.	Werkzaamheden van de raad	4
3.1	Adviezen op vraag	4
3.2	Adviezen op eigen initiatief	5
3.3	Overleg	7
4.	Interne werking	7
4.1	Interne evaluatie	7
4.2	Gesprekken met de politieke beleidsmakers	8

1. Inleiding

Voor u ligt het werkprogramma voor 2022 van de Vlaamse Raad Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Net als in het verleden is dit ook nu een zogenaamd 'rollend' werkprogramma dat richtinggevend is maar tegelijkertijd ook aanpasbaar als bepaalde ontwikkelingen hiertoe aanleiding zouden geven.

De Vlaamse Raad WVG zal ook in 2022 op verschillende momenten in het beleidsproces zijn stem laten horen. In de eerste plaats via het adviserende werk dat de raad zal opnemen. Het gaat hierbij over adviezen die ofwel op vraag gegeven worden ofwel op eigen initiatief tot stand komen. Daarnaast maakt de raad er werk van om in 2022 ook zijn rol als overlegorgaan op te nemen.

In voorliggend werkprogramma vindt u een overzicht van de geplande activiteiten qua advisering, overleg en eigen werking.

2. Bevoegdheden van de Vlaamse Raad WVG

De Vlaamse Raad WVG werkt vooral binnen de bevoegdheden van welzijn, volksgezondheid en gezin. Een aantal van de bevoegdheden die in het verleden uitsluitend onder de minister van WVG ressorteerden, horen binnen de huidige Vlaamse Regering (gedeeltelijk) bij het Vlaamse justitiebeleid.

De raad bestaat volgens zijn oprichtingsdecreet uit vier kamers die elk op basis van hun bevoegdheden advies verlenen en overleg organiseren met als doel akkoorden te sluiten.

Elk lid van de Vlaamse Regering kan de raad om advies vragen, net als het Vlaams Parlement. De raad kan hen ook op eigen initiatief adviseren en met de Vlaamse Regering akkoorden sluiten.

3. Werkzaamheden van de raad

3.1 Adviezen op vraag

Het gros van het advieswerk van de raad bestaat uit het verlenen van advies op vraag. De raad zal ook dit jaar door verscheidene Vlaamse ministers om advies gevraagd worden over beleidsbeslissingen die een impact hebben op welzijn, volksgezondheid en gezin. Deze adviesvragen moeten veelal binnen dertig dagen beantwoord worden. De meeste adviesvragen worden normaliter

gesteld door de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding (WVGA). In de beleids- en begrotingstoelichting WVGA voor 2022 worden de beleidsinitiatieven van de Vlaamse minister beschreven. In zijn bijlage 'Overzicht Beleids- en regelgevingsinitiatieven' zijn de geplande besluiten van de Vlaamse Regering en ontwerpen van decreet opgesomd, waarover de raad een aantal adviesvragen verwacht.

Het is belangrijk dat de raad - naast de adviesvragen over de door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde beleidsinitiatieven van strategisch belang - ook adviesvragen ontvangt vroeg in het beleidsproces, bijvoorbeeld over conceptnota's of beleidsintenties die nog niet in extenso werden uitgeschreven. Deze wijze van werken kan het beleid onder andere sterker en beter onderbouwd maken, de uitvoerbaarheid ervan vergroten en meer draagvlak voor de beleidsmaatregelen opwekken. Zo adviseerde de raad al ter voorbereiding van de herziening van het kwaliteitsdecreet en over de strategische oefening "Vroeg en Nabij". De raad verwacht zijn adviserende rol ook verder te kunnen vervullen met betrekking tot beide initiatieven.

3.2 Adviezen op eigen initiatief

Naast de reactieve advisering wil de raad ook op andere momenten in het beleidsvormingsproces gezamenlijke voorstellen en aanbevelingen formuleren door op eigen initiatief over een bepaald onderwerp te adviseren. Door proactief en anticiperend te werken, kan de raad meer wegen op het beleid – ook op nieuw te ontwikkelen beleid.

In het werkprogramma van 2021 werden twee thema's naar voor geschoven, met name 'kwaliteit van zorg en ondersteuning' en 'het tekort aan professionals'. In 2022 zal de raad aan beide thema's verder werken.

3.2.1 Kwaliteit van zorg en ondersteuning

Sinds het decreet van 17 oktober 2003 betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen heeft het kwaliteitsdenken zich verder ontwikkeld in de verschillende sectoren van WVG. De Vlaamse Regering start de oefening om te kijken waar dit decreet aangepast of geactualiseerd moet worden. Zo stond in de Beleids- en begrotingstoelichting (BBT) 2021 voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding dat de bevoegde minister de totstandkoming van een nieuw kwaliteitsdecreet zal coördineren. In de BBT van 2022 werd dit voornemen bevestigd.

Een nieuw kwaliteitsdecreet moet de huidige evoluties in het kwaliteitsdenken integreren en tegelijk de bakens uitzetten voor het toekomstige kwaliteitsbeleid. De raad denkt dat het nodig is om hiervoor een goed afgestemd kader uit te werken. De implementatie van dat kader zal makkelijker verlopen, als het van bij de start van het traject goed overwogen en overlegd wordt met alle stakeholders.

Om mee voor het nodige draagvlak te zorgen, heeft de Vlaamse Raad WVG in 2021 een gezamenlijke reflectie opgestart. Op 15 juni 2021 leverde de raad een advies af over de 'Kwaliteit in zorg en ondersteuning' dat op 12 juli 2021 werd voorgesteld aan de beleidsraad WVG. Het advies van de Vlaamse Raad WVG bevatte een duidelijke oproep om de raad te betrekken voor verder overleg.

In de BBT voor 2022 staat te lezen dat *de minister het proces naar een nieuw kwaliteitsdecreet wil enten op onder meer het advies van de Vlaamse Raad.*

De raad zal in 2022 een aantal elementen uit het advies nog verder verdiepen. Hij bouwt daartoe twee reflectiedagen in voor de leden van de raad en hun netwerk. Zodoende zal de raad nog beter voorbereid zijn om over een nieuw kwaliteitsdecreet te adviseren.

3.2.2 Tekort aan professionals

De kwaliteit van de zorg en ondersteuning staat of valt met de aanwezigheid van voldoende, gemotiveerde en goed geschoolde professionals. Het hoeft dan ook niet te verwonderen dat, gezien de huidige krapte op de arbeidsmarkt, het tekort aan deze professionals door velen wordt genoemd als dé grote uitdaging voor de sectoren in het domein welzijn, volksgezondheid en gezin.

Dit dossier stond al in 2021 op de planning. De start was voorzien in september 2021. Gezien de vele reactieve adviezen die de raad in augustus en september verwerkte, is deze start uitgesteld. Daarom worden de voorziene thema's in dit dossier heropgenomen in het werkprogramma van 2022.

Scope van het advies

De Vlaamse Raad WVG wil verder een bijdrage leveren aan het debat over het tekort aan professionals en mee zoeken naar oplossingen. De raad bouwt voor de globale visie over de problematiek voort op het werk dat al geleverd is, en neemt de visienota 'Nieuw Professionalisme in zorg en ondersteuning als opgave voor de toekomst' van de SAR WGG als vertrekpunt. Dat conceptuele kader geeft aan wat men in de toekomst verwacht van professionals om integrale zorg en ondersteuning te bieden en om de vermaatschappelijking van de zorg mee waar te maken.

Naast het onderschrijven van voorgenoemde 'visienota nieuw professionalisme' als algemeen kader, zullen de leden adviseren over thema's die het werk van professionals kunnen verlichten. Daarom zullen de volgende drie onderwerpen achtereenvolgens behandeld worden:

- Eerst de verkenning van de mogelijkheden voor administratieve lastenverlaging (ook het inzetten van ICT behoort hiertoe).
- Vervolgens vat de raad het gesprek aan over de inzet van technologie om tot taakverlichting te komen.
- Tenslotte spreekt de raad over taakafstemming op de werkvloer, tussen beroepen maar ook tussen organisaties (skill mix, competenties, enz.)

De raad zal aanbevelingen formuleren over hoe elk van deze onderwerpen een bijdrage kan leveren aan het verlichten van de problematiek van het tekort aan professionals in de verschillende sectoren in welzijn, volksgezondheid en gezin. Hiermee zal de raad het sociaal overleg niet door kruisen maar wil hij wel een meerwaarde bieden ten aanzien van het werk dat al op andere fora gebeurt, bijvoorbeeld door de Vlaamse zorgambassadeur.

Omdat dit strategische thema alle leden van de raad aanbelangt, zal de intersectorale kamer bij aanvang van het adviestraject bekijken of het advies vorm krijgt via een ad hoc werkgroep waaraan de leden van de verschillende kamers kunnen deelnemen. De raad zou dan een soortgelijk traject lopen zoals datgene waarbinnen het advies over kwaliteit vorm kreeg.

3.2.3 Uitgestelde zorg en ondersteuning

Op 9 juli 2020 formuleerde de raad op eigen initiatief het advies 'Lessen trekken uit de Coronacrisis'. Eén van de aanbevelingen van de raad in dit advies was "Houd zoveel mogelijk vormen van zorg en ondersteuning toegankelijk, met respect voor de veiligheid van de professional en de persoon met zorgbehoefte". De problematiek van de uitgestelde zorg en ondersteuning is vandaag nog steeds een belangrijke bezorgdheid. De raad zal dit in een kort advies opnieuw onder de aandacht brengen.

3.2.4 Zorgzame buurten

Naar aanleiding van de aandacht die in de BBT gaat naar Zorgzame buurten en in opvolging van de brief die de Intersectorale kamer in april 2021 hierover aan minister Beke stuurde, wenst de raad actief mee na te denken over het thema zorgzame buurten.

De leden vinden het belangrijk om op strategisch niveau te reflecteren over een werkbaar kader voor zorgzame buurten. Er zijn ook heel wat raakvlakken met de adviesvraag "vroeg en nabij". Vanaf maart 2022 start de raad een reflectie op die ook voorbereidend kan zijn op de adviesvraag over de conceptnota "vroeg en nabij".

3.3 Overleg

Naast de adviesopdracht heeft de raad ook een overlegfunctie. Dit betekent dat er ook bindende akkoorden met de Vlaamse regering kunnen gesloten worden. Het Vlaams economisch en sociaal overlegcomité (Vesoc) stond model voor deze overlegfunctie. Wanneer er overlegd wordt, maakt ook de delegatie van de Vlaamse Regering deel uit van de raad. Een lid van de regeringsdelegatie neemt dan het voorzitterschap op.

Tot dusver is de overlegfunctie in de raad nog niet opgestart. De raad bereidde in 2021 de invulling van deze opdracht intern voor en maakte een voorstel van werkwijze en invulling van het overleg over aan de Vlaamse minister van welzijn, volksgezondheid, gezin en armoedebestrijding. De raad wenst hierover in gesprek te gaan opdat het overleg in 2022 daadwerkelijk van start gaat.

4. Interne werking

4.1 Interne evaluatie

De raad wil zijn werking verbeteren en zijn impact vergroten. Met behulp van een jaarlijkse interne bevraging, de jaarverslagen, de ontvangen reacties op adviezen en een intern gesprek evalueert de raad ook in 2022 zijn werking en bepaalt waar een (deels) andere aanpak de werking en impact van de raad verbeteren. Ook de mening van de Vlaamse minister van WVGa en van de Vlaamse minister van justitie, net als hun medewerkers en administratie zullen hierbij behulpzaam zijn.

4.2 Gesprekken met de politieke beleidsmakers

Net als in de afgelopen jaren gaat de raad graag het gesprek aan met de leden van de Vlaamse Regering die beleid voeren met een impact op welzijn, volksgezondheid en gezin.

De raad wenst ook het gesprek met de leden van de commissie voor welzijn, volksgezondheid, gezin en armoedebestrijding in het Vlaams Parlement voort te zetten.

In deze gesprekken wenst de raad zowel te luisteren naar de ideeën en plannen van de politieke beleidsmakers als hen te informeren over de visie, adviezen en aanbevelingen van de Vlaamse Raad over welzijn, volksgezondheid en gezin.